

KORISNIČKO UPUSTVO

FISKALNA REGISTAR KASA **HANDY EURO 500T**

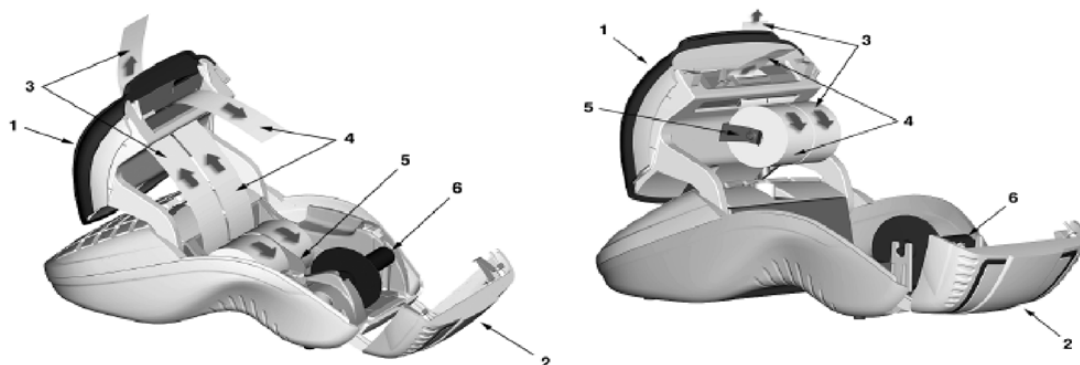
- 1. NAPAJANJE
- 2. RAČUNAR
- 3. BAR-KOD
- 4. FIOKA
- 5. TASTATURA

Instalacija papira

Euro 500 koristi termalni papir. Koristite samo papir dobrog kvaliteta.

Podignite poklopac (2) a zatim poklopac(1).Izvadite plastični separator (5), sa njega skinite potrošene rolne i stavite nove. Vratite separator na staro mjesto. Odrežite ravno krajeve papira. Papir mora biti čist, bez lijepka i prljavštine. Ubacite papir(3) i (4) ispod graničnika.Štampač sam povlači papir.

Zatvorite poklopac (1) ,stavite kalem za kontrolnu traku (4) u ležište (6), i okrenite kalem dok se traka ne zategne. Na kraju pritisnite taster da štampač izvuče traku koliko je vama potrebno.

Uključivanje različitih načina rada kase

Kombinovanjem numeričkih taster od 1 do 4 I taster FUNKCIJA

moguće je izabrati način rada kase. Različiti načini rada kase nam omogućavaju da pored registracionog moda koristimo i modove za programiranje artikala i izvlačenje svih vrsta izvještaja iz kase.

1. REG mod (radni položaj)

Ovaj način rada kase je osnovni način i koristi se prilikom prodaje. Dakle ovo je najčešći način rada kase. Obično ako upalite kasu ona će automatski preći u REG mod, a ako ste u nekom drugom modu povratak u REG mod se vrši pritiskom na taster 1 i taster FUNKCIJA . Na displeju će se pojaviti REG i vrijeme na kasi

2. X mod (mod za izvještaje o prodaji koji ne poništava stanje u kasi i služi za kontrolu kasira)

Ulazak u X mod vrši se pritiskom na taster 2 pa na taster FUNKCIJA

3. Z mod (mod za zaključivanje kase koji poništava stanje u kasi i sve podatke o prodaji šalje u fiskalnu memoriju)

Ulazak u Z mod vrši se pritiskom na taster 3 pa na taster FUNKCIJA

4. PROG mod (mod za sva programiranja odnosno unošenje novih ili izmjena starih podataka u kasi)

Ulazak u PROG mod vrši se pritiskom na taster 4 pa na taster FUNKCIJA

PROGRAMIRANJE KASE

1. Programiranje flegova

Za korisnika je najbitnije programiranje tačnog vremena u kasi. Ostala programiranja flegova vrše ovlaštena lica.

Za programiranje flegova prebacite kasu u PROG mod (pritisnete taster 4 pa taster FUNKCIJA), zatim kada ste u PROG modu (na displeju piše PROG) pritisnite taster 9 pa zatim taster NIVO i dok držite taster NIVO pritisnite taster VAGA. Ovdje unosite vrijeme prema tablici koja slijedi.

Cifra	Fabričke vrijednosti	Opis
1 i 2	12	unosite sate
3 i 4	00	unosite minute

Kada unesete vrijeme pritisnite taster MEĐUZBIR zatim TOTAL i vraćate se u PROG mod. Ako želite da se vratite u radni mod pritisnite taster 1 pa zatim taster FUNKCIJA.

2. Programiranje poreskih stopa

Prebacite kasu u PROG mod (taster 4 pa taster FUNKCIJA), zatim pritisnite taster NIVO i dok držite taster NIVO, pritisnite taster STORNO/POVRAT. Unesete prvu poresku stopu sa dvije decimale (npr za porez od 19% kucate 1900), potvrdite unos tasterom MEĐUZBIR i relazite na sledeću poresku stopu. Kada završite sa unosom poreskih stopa pritisnite taster TOTAL na displeju Vam se piše POTVRDITE zatim pritiskom na taster MEĐUZBIR potvrđujete unos poreskih stopa.

Napomena: Za programiranje poreskih stopa kasa mora biti zaključena (urađen dnevni z izvještaj)

3. Programiranje operatera na kasi

Kasa dozvoljava programiranje do 6 kasira a svaki od njih u kasi mora imati unešeno ime i šifru kojom se dodjeljuju različita ovlaštenja za operatere na kasi.

Imena operatera se programiraju na sledeći način, prebacite kasu u PROG mod (taster 4 pa FUNKCIJA), unesite redni broj operatera kome želite da programirate ime i šifru (od 1 do 6)

Pritisnete taster NIVO i dok držite taster NIVO pritisnut pritisnete KLJUČ/FIOKA na displeju se pojavi Kasir 1 sada unesete ime kasira preko tastature slično kao kad kucate poruku na mobilnom telefonu. Recimo da bi napisali ime 'MAJA' uradićemo to na sledeći način: za slovo M pritisnućemo taster 6 jedan put, sačekamo da kasa pređe na sledeće slovo, za slovo A taster 2 jednom, za slovo J taster 5 jednom. Ukoliko pogriješite brisanje slova koje ste pogriješili vrši se pritiskom na taster BRIŠI. Znači, svaki broj na tastaturi kase sadrži ispod sebe i slova samo pratite slova i pritisnite taster na kojem se nalazi željeno slovo dok ne dođete do njega. Kada unesete naziv pritisnite taster MEĐUZBIR na displeju se pojavljuju 4 cifre. Vi unosite šifru za tog kasira. Šifra je četvorocifren broj i služi za to da bi svaki kasir pri radu morao da ukuca svoju šifru i da se sva prodaja koju on obavi piše na njegovo ime.

Kada ovo unesete pritisnite taster TOTAL da završite sa programiranjem. Za svakog kasira procedura je ista kao prethodno navedena bilo da unosite podatke o novom kasiru ili mijenjate već postojeće. Za povratak u REG modu pritisnite 1 pa FUNKCIJA

4. Programiranje odjeljenja

Odjeljenja predstavljaju grupe u koje će mo po želji razvrstati robu. U praksi se pokazalo jako efikasno da robu grupišemo po poreskim stopama pa i Vama preporučujemo to isto. Dakle za svaku poresku stopu formirate po jedno odjeljenje, i sve artikle sa istim porezom smjestite u jedno odjeljenje. Programiranje odjeljenja vršimo na sledeći način: Kasu prebacimo u PROG mod (taster 4 pa taster FUNKCIJA) pritisnemo taster željenog odjeljenja (na prvom tasteru odjeljenja su odjeljenja od 1 do 4) pritisnemo taster MEĐUZBIR unosimo cijenu odjeljenja (obično ona ostaje 0,00 tasterom MEĐUZBIR unosimo fleg odjeljenja po sledećoj tablici

R.B. cifre	Fabričke vrijednosti	Opis
1	0	0-bez poreza 1-prva poreska stopa 2-druga poreska stopa 3-terća poreska stopa 4-četvrta poreska stopa 5-peta poreska stopa 6-šesta poreska stopa
2	0	0-obično odjeljenje 1-odjeljenje sa jednim artiklom
3	0	negativno odjeljenje 0-ne 1-da
4	3	prodaja 0-zabranjena 1-ručno unešena cijena 2-programirana cijena 3-I ručno unešena I programirana cijena
5	8	HALO limit maximum 8

Preporučljivo je da mijenjate samo prvu cifru a da ostale ostanu kao što su fabrički podešene. Taster MEĐUZBIR i idete na sledeće odjeljenje gdje se čitav postupak ponavlja. Kada završite sa programiranjem odjeljenja tasterom TOTAL se vraćate u PROG mod a zatim ako želite vraćate se u REG mod (taster 1 pa taster FUNKCIJA) Sve ispravke na odjeljenjima vrše se na isti način kako je već objašnjeno.

5. Programiranje artikala

Kasa se prebacuje u PROG mod 4 FUNKCIJA Kucate redni broj prvog slobodnog artikla u kasi (ako krećete od početka to je broj jedan) Taster ARTIKLI pojavljuje se redni broj artikla na displeju a zatim cijena artikla, kucate cijenu artikla sa dvije decimale (npr za cijenu od 12 eura i 55 centi kucate 1255 i pritisnite taster MEĐUZBIR pojavljuje se 6 cifara na displeju, unosite vrijednosti za te cifre prema sledećoj tablici:

redni broj cifre	fabričke vrijednosti	moguće vrijednosti
1	0	dodjeljivanje poreske stope artiklu 0-bez poreza 1-prva poreska stopa 2-druga poreska stopa 3-treća poreska stopa 4-četvrta poreska stopa
2,3	1	dodjeljivanje artikla odjeljenju od 1 do 30
4	0	opisni artikal 0-ne 1-da
5	0	tip artikla 0-normalni 1-jedinstveni
6	0	osobine pri rprodaji 0-zabranjen 1-ručno unešena cijena 2-programirana cijena 3-l ručno unešena l programirana cijena

Dakle morate unijeti šest cifara, preporučljivo je da mijenjate samo poresku stopu i odjeljenje a ostale tri cifre da uvijek budu 003. Kada unesete vrijednost za ovih šest cifara pritisnite MEĐUZBIR na displeju vam se pojavljuje sedam cifara. Vrijednosti za ove cifre unosite po sledećoj tablici:

redni broj cifre	fabričke vrijednosti	moguće vrijednosti
1,2	0	povezani artikli 00-ne povezani 01-artikal 1001 je povezan 02-15 artikal od 1002 do 1015 su povezani
3	1	oznaka prodajne jedinice 1-oznaka prve 2-8 oznaka jedinice 2-8
4	0	zalihe na PLU izvjestaju 0-ne 1-da
5	1	prodaja iako su zalihe negativne 0-ne 1-da
6	1	mogućnost podjeljene cijene 0-ne 1-da
7	8	HALO limit maximum

Preporučujemo da za sedam cifara koje vam kasa traži da unesete vrijednosti 0011118 a možete bilo koju od ovih vrijednosti izmijeniti po želji ali smatramo da vam to nije potrebno. Kada unesete vrijednosti za drugi fleg pritisnite MEĐUZBIR sada unosite ime artikla. Ime artikla kucate preko tastature na kasi kao kad kucate poruku na mobilnom telefonu. Na primjer da bi otkucali slovo K pritisnućete taster 5 dva puta itd dok ne unesete čitav naziv. Npr naziv ELCOM unijećemo na sledeći način: za slovo E pritisnemo taster 3 dva puta, za L pritisnemo taster 5 tri puta, za C pritisnemo taster 2 tri puta, za O pritisnemo taster 6 tri puta, za M pritisnemo taster 6 jednom. Ako želite da kucate podebljana slova, prije svakog unešenog slova morate pritisnuti taster NIVO i dok držite taj taster pritisnite taster 00. Sada normalno kucate slovo i ono će biti podebljano. Pazite da u redu može stati 7 podebljanih znakova za ime artikla ili 14 običnih pa ime artikla morate prilagoditi ovoj dužini. Pritisnite taster MEĐUZBIR sada unosite bar-kod ili šifru artikla koju vi odredite pritisnite taster MEĐUZBIR, sada prelazite na programiranje sledećeg artikla. Ako želite da izađete iz programiranja pritisnite taster TOTAL.

6.Unošenje zaliha

- kasa je u P modu (4 pa FUNK)
- unosite redni broj artikla kome želite da unesete zalihe ili da izmijenite zalihe -pritisnite taster VAGA
- unesete količinu zaliha sa dvije decimale -pritisnite taster MEDUZBIR
- završili ste unos zaliha za taj artikal i prelazite na unoz zaliha za sledeći artikal istom procedurom.

Ako želite da izađete iz programiranja zaliha pritisnite taster TOTAL

ISPRAVKA VEĆ UNEŠENIH ZALIHA

Ako već imate isprogramirane artikle i zalihe i želite samo da dopunite zalihe za količinu robe koju ste dobili postupate na sledeći način:

- kasa je u P modu (4 pa FUNK)
- ukucate redni broj artikla, ili njegovu šifru ili skenerom očitajte bar-kod
- pritisnete taster VAGA
- unesete količinu robe koju ste dobili
- pritisnete taster NIVO i dok držite taster nivo pritisnite taster %+ i kasa će sabrati nove količine sa starim, a ako želite da oduzmete količinu robe od zaliha (npr kad vraćate robu dobavljaču) ista je procedura (P mod, šifra, taster VAGA,) unesete količinu koju želite da oduzmete, sa dvije decimale, od trenutnog stanja, pritisnete taster nivo i dok držite taster NIVO pritisnete taster %- i kasa će oduzeti željenu količinu od trenutnog stanja.
- pritisnete TOTAL da se vratite u P mod i da završite ispravke na zalihama povratak u radni položaj
- pritisnete taster 1 pa FUNK

RAD NA KASI (PRODAJA)

ZAKLJUČAVANJE/OTKLJUČAVANJE KASE

Kasa se zaključava pritiskom na taster NIVO i dok držite taster NIVO pritisnite taster KLJUČ/FIOKA i kasa je zaključana. Sada kasir koji vrši prodaju ukuca svoju šifru koju ste mu vi dodijelili pri programiranju i ponovi ovaj redoslijed tastera, odradi prodaju i kad završi prodaju odjavi se opet istom kombinacijom tastera. Ova mogućnost može, a ne mora da se koristi ali sa njom se postiže da za svakog kasira imate na izvještaju iznos koji je on odradio.

Unos depozita na početku rada (sitnine koja je potrebna za vraćanje kusura)

unesete iznos

- pritisnete taster NIVO i dok držite taster NIVO pritisnite taster VAGA
- taster TOTAL

sada možete unijeti ime ali niste

obavezni -taster MZ

sada možete unijeti razlog unošenja novca u kasu ali niste

obavezni -taster MZ

Ovo morate uraditi svaki dan prije početka prodaje

Prodaja artikala

Prodaja artikala na kasi se vrši na prost način. Postoje tri načina da pozovete artikal iz kase tokom prodaje:

- 1.unoseći redni broj artikla u kasi
- 2.unoseći šifru artikla koju ste vi ranije odredili za taj artikal
- 3.očitavanjem bar-koda skenerom

Kada želite da otkucate artikal koji ste prodali kucate njegov redni broj, ili šifru koju ste vi odredili za taj artikal pri programiranju kase,

-pritisnete taster ART kucate redni broj ili šifru sledećeg artikla koji je kupac kupio pa opet pritisnete taster ART i sve tako dok ne otkucate sve artikle koje je kupac uzeo.

-pritisnete taster MEĐUZBIR kasa će vam dati ukupan iznos računa koji treba kupac da plati. Kada kupac plati pritisnete taster TOTAL da zaključite račun i da sve podatke o prodaji smjestite u fiskalnu memoriju. Ako vam kupac da neku veću novčanicu i vi želite da znate koliki treba tačan kusur da vratite prije tastera TOTAL unesete iznos koji vam je kupac dao sa dvije decimale i tek onda pritisnete taster TOTAL a kasa će vam u tom slučaju pokazati na displeju iznos koji treba da vratite kupcu.

NAPOMENA: PONIŠTAVANJE RAČUNA JE JEDINO MOGUĆE PRIJE PRITISKA TASTERA TOTAL. POSLE TASTERA TOTAL RAČUN SE MOŽE PONIŠTITI JEDINO KNJIGOVODSTVOM A TO NIJE JEDNOSTAVNA PROCEDURA ZATO –OPREZ.

Prodaja više komada istog artikla

Ako je kupac kupio više komada istog artikla (npr tri paklice cigareta) kucate prvo količinu koju je kupac kupio (u našem primjeru to je 3)

-zatim pritisnete taster X (puta) - pa zatim taster ART i dalje se procedura ponavlja kao pri prodaji jednog artikla. Na ovaj način se prodaju artikli koji se prodaju na mjeru kao što su voće, povrće, meso itd. Npr ako je količina kupljenog voća 800 grama kucate 0,8 pa taster ART pa dalje ponovite proceduru koja je već objašnjena. Da bi ste ovaj način prodaje mogli pravilno da koristite potrebno je da pri programiranju kase cijene ovakvih artikala unesete za jedinicu mjere (npr za voće, povrće, meso itd pri programiranju unijete cijenu za kilogram itd.).

PONIŠTAVANJE RAČUNA

Možemo izvršiti tri različita poništavanja računa u zavisnosti od toga šta nam je potrebno

1.Brisanje zadnjeg artikla

Ako smo ukucali pet artikala i pritisnuli taster MEĐUZBIR i ako kupac neće da kupi zadnji artikal ili ste pogriješili taj zadnji artikal pritisnite taster POVRAT pa zatim MEĐUZBIR i kasa će oduzeti taj artikal sa računa. Tada možete ponovo unijeti artikal ako je vaša greška a ako kupac neće da uzme taj artikal posle brisanja samo pritisnete MEĐUZBIR pa TOTAL da zaključite račun.

2. Brisanje bilo kog artikla sa računa

Ako ste npr ukucali tri artikla na primjer artikle sa rednim brojevima 1 2 i 3 i pritisnuli taster MEĐUZBIR a kupac neće da kupi artikal pod rednim brojem 2 kucate taster 2 (ili šifru artikla koji želite da vratite) pa taster POVRAT pa taster ARTIKLI pa MEĐUZBIR i kasa će oduzeti taj artikal od računa.

3. Poništavanje čitavog računa

Ovo je mogućnost koja se najčešće koristi jer je najlakša za korisnika a ujedno je najsigurnija jer poništava čitav račun pa onda možete ponovo otkucati čitav račun. Posebno je pogodna kada nema mnogo artikala na računu.

Poništavanje je jednostavno: poslije unešenih artikala i tastera MEĐUZBIR pritisnite taster STORNO/POVRAT i zatim MEĐUZBIR, pa taster TOTAL i račun je kompletan poništen.

POPUSTI I POSKUPLJENJA

Ako želimo trenutno da poskupimo ili da damo popust na neki artikal za npr 10 % Kucamo redni broj, ili šifru artikla, taster ART., iznos poskupljenja ili popusta (npr za 10 % kucamo 10), zatim taster NIVO i dok držimo taster nivo pritisnemo taster %+ za poskupljenje ili taster %- za popust, zatim taster MEĐUZBIR i na kraju računa TOTAL

IZVJEŠTAJI NA KASI

Postoje dvije vrste izvještaja na kasi

-X izvještaj koji služi za kontrolu rada kasira i stanja u kasi, i može se izvlačiti neograničen broj puta

-Z izvještaj koji zaključuje kasu i sve podatke šalje u fiskalnu memoriju. OBAVEZNI STE, PO ZAKONU, NAJMANJE JEDNOM DNEVNO DA IZVADITE OVAJ FISKALNI IZVJEŠTAJ I DA GA ČUVATE TRI GODINE. Obično se ovaj izvještaj vadi na kraju radnog dana, kada se zatvara objekat i zaključuje kasa. Možete po želji izvlačiti i više z izvještaja ali ih sve morate čuvati tri godine, i trošite fiskalnu memoriju.

X IZVJEŠTAJ

-kasa je u REG modu

-pritisnite taster 2 pa taster FUNKCIJA

-Ako želite kompletan finansijski X izvještaj pritisnite taster TOTAL

-Ako želite izvještaj o prodanim artiklima pritisnite taster ART

-Ako želite izvještaj o prodaji po kasirima pritisnite taster NIVO i dok držite taster NIVO pritisnite taster KLJUČ/FIOKA

-Ako želite izvještaj o odjeljenjima pritisnite taster ODJ/GRUPA.

Z IZVJEŠTAJ

-kasa je u REG modu

-pritisnite taster 3 pa taster FUNKCIJA

-Ako želite kompletan finansijski Z izvještaj pritisnite taster TOTAL

-Ako želite izvještaj o prodanim artiklima pritisnite taster ART

-Ako želite izvještaj o prodaji po kasirima pritisnite taster NIVO i dok držite taster NIVO pritisnite taster KLJUČ/FIOKA

-Ako želite izvještaj o odjeljenjima pritisnite taster ODJ/GRUPA.

Ovo je kratko upustvo za programiranje i korištenje poreske registrar kase koje je za Vas pripremio VG GROUP d.o.o. Bar. Trudili smo se da maksimalno uprostimo upustvo i da eliminišemo neke nepotrebne podatke kako bi Vam omogućili da se što jednostavnije upoznate Vašim novim prijateljem – kasom.

Čestitamo Vam na pravom izboru i zahvaljujemo se na povjerenju koje ste nam ukazali kupovinom fiskalne kase HANDY EURO 500T. Želimo Vam uspješan i profitabilan rad.

